

Forum za javnu upravu i Zagrebački ekonomski forum *Gospodarstvo i država: zajedno u krizi*

UDK 349.6(047)
338.22(047)

U organizaciji Zaklade Friedrich Ebert i Instituta za javnu upravu dana 12. studenoga 2014. održan je forum pod nazivom *Gospodarstvo i država: zajedno u krizi*. Forum je nastao spajanjem dvaju odvojenih foruma, Foruma za javnu upravu te Zagrebačkog ekonomskog foruma. Spajanjem tih dvaju foruma željelo se dodatno naglasiti važnost teme o kojoj se raspravljalo. Naime, u jeku šeste godine gospodarske krize kao ključno pitanje postavlja se što se može poduzeti da bi se trenutačna situacija poboljšala te da bi se napokon našao način izlaska iz krize. Ovaj forum je osigurao istovremenu raspravu o ekonomskom, političkom i upravno-institucionalnom aspektu krize te je jasno objasnio zašto i kako su ta tri segmenta iznimno povezana te da se samo usklađenim reformskim zahvatima u sva tri područja može osigurati potrebni napredak.

Uvodna izlaganja održali su mr. sc. Velimir Šonje, ekonomski analitičar iz Arhivanalitike, prof. dr. sc. Ivan Koprić, predstojnik Studijskog centra za javnu upravu i javne financije Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i predsjednik Instituta za javnu upravu, te prof. dr. sc. Zdravko Petak s Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, a moderatorica foruma bila je doc. dr. sc. Anamarija Musa s Pravnog fakulteta u Zagrebu, povjerenica za informiranje Republike Hrvatske.

Mr. sc. Velimir Šonje u svom je izlaganju prikazao uzroke i karakter krize koja se trenutačno dešava u Hrvatskoj. Iznošenje samo nekih podataka pokazuje ozbiljnost sadašnje krize. U periodu od 2008. investicije

su činile 30% hrvatskog BDP-a, dok one sada iznose manje od 20% i ne pokazuju tendencije porasta. Država je prezadužena i nije sposobna samostalno pokrenuti novi ciklus investicija, a loše funkcioniranje državne uprave privatnicima otežava bilo kakve daljnje investicije. Udio države u BDP-u je visok, uz bok najrazvijenijim i najbogatijim zemljama kao što je Njemačka, no nažalost učinkovitost i djelotvornost uprave ne opravdavaju uložena sredstva. Hrvatska se stoga uvrštava u malobrojnu skupinu zemalja u kojima država predstavlja veliku stavku u ukupnom BDP-u, odnosno predstavlja velik trošak, a zauzvrat se dobiva mala efikasnost države i uprave.

Prof. dr. sc. Ivan Koprić objasnio je temeljne probleme sadašnje hrvatske uprave koji se mogu podijeliti u četiri skupine: probleme orijentacije (u vidu slabog strateškog planiranja i općenito manjkavog zakonodavnog procesa), probleme organizacije (neracionalnost organizacije državne uprave, agencija i fragmentacija sustava lokalne samouprave), probleme motivacije (u prvom redu politizacija) i probleme implementacije (niski pravni standardi, etička struktura, birokratski otpori promjenama i primitivno menadžerstvo). Trenutačna kriza te probleme samo pojačava, a donosi i nove. Iako bi racionalne mjere reforme, među ostalima, bile strateško razmišljanje i usmjerenje političara, provođenje racionalizacije državne uprave, u prvom redu smanjivanje broja agencija i teritorijalni preustroj lokalne samouprave te kvalitetno oblikovanje javnih politika, sada se to ne dešava, već je na djelu podređivanje države političkim akterima i interesima.

Prof. dr. sc. Zdravko Petak osvrnuo se na probleme u formulaciji i implementaciji javnih politika. U prvome redu naglasio je nepostojanje jasnih strateških ciljeva i općenito nedovoljne kompetencije za provedbu čitavog procesa strateškog menadžmenta. Savjetovanje sa stručnjacima prilikom kreiranja politika nedovoljno se koristi, iako je izvjesno da bi uključivanje šireg spektra sudionika poboljšalo donesene *policy* odluke. Potrebno je uzeti u obzir i nedovoljne kapacitete centra Vlade za koordinaciju raznih politika, kao i općenito nedostatak kulture koordinacije i suradnje između različitih ministarstava i ureda Vlade.

Zahvaljujući stimulativnim uvodnim izlaganjima te aktivnoj i dinamičnoj raspravi sudionika, ovaj forum uspješno je formulirao i nekoliko temeljnih preporuka poduzimanje kojih bi pomoglo bržem izlasku iz krize. Riječ je prvenstveno o provođenju strukturnih reformi (deagencifikacija i reforma sustava lokalne samouprave), bolja koordinacija u procesu donošenja javnih politika, usvajanje vizije o smjeru u kojem se želi reformi-

rati država u cijelosti, stvaranje širokog političkog konsenzusa reformi te kontinuiranoj edukaciji za rad u javnoj upravi.

Romea Manojlović*

---

* Dr. sc. Romea Manojlović, viša asistentica na Katedri za upravnu znanost Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (senior assistant at the Chair of Administrative Science, Faculty of Law, University of Zagreb, e-mail: romea.manojlovic@pravo.hr)